

**Koncepcia práce s mládežou
v meste Žiar nad Hronom
na roky 2008 - 2013**

Schválená uznesením MsZ č. 157/2007 zo dňa 11. októbra 2007

Vypracoval: Mgr. Helena Gáfriková
 a kolektív zamestnancov CVC

Úvod	3
1. ANALYTICKÁ ČASŤ KONCEPCIE	4
Súčasný stav detí a mládeže v meste Žiar nad Hronom	4
Organizácie pracujúce s deťmi a mládežou na území mesta Žiar nad Hronom	5
2. STRATÉGICKÁ ČASŤ KONCEPCIE	8
Rodina a výchova	9
Vzdelávanie a výchova.....	10
Práca a príprava na budúce povolanie a sociálna integrácia	12
Životný štýl a lepšie pochopenie mládeže	13
Občianska a politická participácia	14
Mobilita mládeže a európska integrácia	15
3. Záver	16
4. Použité materiály	17

Ú v o d

Každý štát, mesto či obec pre napĺňanie plnohodnotného života občanov potrebuje dobrú dlhodobú politiku hlavne vo vzťahu k deťom a mládeži.

Takáto politika má mať jasnú a ucelenú víziu, pričom samotná mládež v nej zohráva špecifické postavenie.

Vytvorenie perspektívnej koncepcie je nutným krokom moderného mesta.

Mestské zastupiteľstvo mesta Žiar nad Hronom na svojom zasadnutí dňa 26.4.2007 prijalo uznesenie o predložení návrhu Koncepcie práce s mládežou v meste Žiar nad Hronom na obdobie 2008 – 2013.

Východiskom pre spracovanie tejto koncepcie sú dokumenty prijaté pre oblasť detí a mládeže na Európskej i národnej úrovni :

- **Koncepcia štátnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži v SR do roku 2007**
- **Biela kniha o mládeži od Európskej komisie**
- **Európska charta o participácii mladých ľudí na živote obcí a regiónov**
- **Európska charta informácií pre mládež**
- **Implementácia Európskeho paktu mládeže na podmienky SR a jej začlenenie do stratégie konkurencieschopnosti Slovenskej republiky do roku 2010.**

Navrhovaná koncepcia vo vzťahu k deťom a mládeži má komplexný medzirezortný charakter. Na jej tvorbe sa podieľali školské i mimoškolské organizácie pôsobiace na území mesta Žiar nad Hronom (**Centrum voľného času, základné a stredné školy, Pedagogicko-psychologická poradňa, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Žiari nad Hronom, Okresné riaditeľstvo PZ, Mestské kultúrne centrum, Pohronské osvetové stredisko, MVO**).

Podľa získaných štatistík a praktických potrieb mesta boli zostavené **priority** pre politiku mesta vo vzťahu k deťom a mládeži.

- 1. Participácia detí a mládeže na živote mesta Žiar nad Hronom**
- 2. Informačná sieť pre mládež na území mesta**
- 3. Vytváranie podmienok pre nízkoprahové aktivity detí a mládeže**
- 4. Podpora projektových aktivít mládeže**

Plánované priority budú v praxi realizované prostredníctvom aktivít v jednotlivých oblastiach, ktoré sa osvedčili už v koncepcii do roku 2007.

- Rodina a výchova
- Vzdelávanie a výchova
- Práca, príprava na budúce povolanie a sociálna integrácia
- Občianska a politická participácia detí a mládeže
- Mobilita mládeže a Európskej integrácie

1. Analytická časť koncepcie

1.1. Analýza súčasného stavu detí a mládeže v meste Žiar nad Hronom

V meste Žiar nad Hronom žije 2470 detí vo veku od 6 do 15 rokov, navštevujúcich základné školy, vrátane Základnej školy s materskou školou Š.Moysesa, ktorej zriaďovateľom je Biskupský úrad v Banskej Bystrici, Špeciálnej základnej školy, ktorej zriaďovateľom je Krajský školský úrad v Banskej Bystrici a Gymnázium. Jednotlivé základné školy v meste Žiar nad Hronom navštevuje:

Základná škola Ul. Dr. Janského č.2:

- celkový počet žiakov 654

Základná škola Ul. M.R. Štefánika č.17:

- celkový počet žiakov 725

Základná škola Ul. Jilemnického č.2:

- celkový počet žiakov 394

Základná škola s materskou školou Š. Moysesa, Ul. A.Kmet'a č.1:

- celkový počet žiakov 324

Špeciálna základná škola Ul. Hutníkov č.302:

- celkový počet žiakov 118

Osemročné gymnázium Ul. J. Kollára č.2:

- počet žiakov do 15 rokov je 255

Počet mladých ľudí, vo veku od 15 do 19 rokov, navštevujúcich stredné školy v meste Žiar nad Hronom je 1507. Zriaďovateľom stredných škôl na území mesta Žiar nad Hronom je Banskobystrický samosprávny kraj, okrem Súkromnej obchodnej akadémie, ktorej zriaďovateľom je MALES s.r.o.. Vzhľadom na túto skutočnosť mesto nemôže ovplyvňovať ich činnosť, čo sa odráža vo viacerých oblastiach spolupráce. Jednotlivé stredné školy v meste Žiar nad Hronom navštevuje:

Gymnázium Ul. J. Kollára č.2:

- celkový počet študentov 319

Združenú strednú školu Ul. Janského č.10:

- celkový počet študentov 377

Združenú strednú školu hotelových služieb a obchodu Ul. Jilemnického č.1282:

- celkový počet študentov 505

Súkromnú obchodnú akadémiu Ul. SNP č.16:

- celkový počet študentov 306

Podľa štatistiky evidencie obyvateľstva v meste Žiar nad Hronom žije na území nášho mesta 3295 mladých ľudí vo veku od 15 do 26 rokov, z toho 1610 žien a 1685 mužov. Jedná sa o aktívnych občanov nášho mesta, participujúcich na občianskom živote a politike mesta Žiar nad Hronom. Veľká časť z týchto mladých ľudí sa však zaraďuje do skupiny nezamestnaných.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Banskej Štiavnici, pobočka Žiar nad Hronom eviduje k 30.09.2007 uchádzačov o zamestnanie podľa veku :

- od 15 rokov do 19 rokov **139**
- od 20 rokov do 24 rokov **370**
- od 24 rokov do 29 rokov **342**

1.2. Organizácie pracujúce s deťmi a mládežou na území mesta Žiar nad Hronom

Voľný čas, ako výrazný fenomén života vyspelých krajín, je zároveň jedným z dôležitých problémov týchto krajín. Mal by byť okrem iného aj priestorom na rozvoj a kultiváciu osobnosti. Pre značnú časť mladej generácie sa však stáva priestorom podmieňujúcim vznik rôznych sociálno – patologických javov. Je preto nanajvýš dôležité, aby spoločnosť zabezpečila kvalitné využívanie voľného času detí a mládeže.

Nezastupiteľnú úlohu v tejto oblasti zohráva predovšetkým štát, rodina, škola, školské a mimoškolské zariadenia, občianske združenia a rovesnícke neformálne skupiny.

Centrum voľného času

je zamerané prevažne na voľnočasové aktivity, preto je jeho práca s deťmi a mládežou sústredená v čase mimo vyučovania. Vytvára priestor na rozvíjanie osobnostných predpokladov detí a mladých ľudí v bežnej činnosti (komunikatívnosť, všeobecný rozhľad), podporuje vznik nových záujmových útvarov, ktoré sú zamerané na participáciu detí a mládeže, vytvára priestor pre aktívnu účasť detí a mladých ľudí na ovplyvňovaní obsahovej náplne spoločných stretnutí. Okrem množstva iných aktivít úzko spolupracuje s kultúrnymi organizáciami a zapája sa do realizácie kultúrnych, spoločenských a športových podujatí, ale aj podujatí zameraných na problematiku života detí v meste a pod.. Centrum je súčasne organizátorom okresných predmetových olympiád pre ZŠ, okresných a regionálnych súťaží ZUČ a postupových športových súťaží. Okrem toho organizuje rekreačnú činnosť formou prázdninových táborov, výletov a pod. V súčasnosti navštevuje Centrum voľného času 309 detí a mládeže, ktoré pravidelne pracujú v 23 záujmových útvaroch.

Základná umelecká škola

poskytuje základné vzdelanie v štyroch umeleckých odboroch (výtvarný, hudobný, tanečný a literárno-dramatický). Vzdelávanie je určené pre deti od 4 rokov až po dospelých ľudí. Horná veková hranica nie je obmedzená. Základnú umeleckú školu navštevuje v súčasnosti 511 žiakov. Vyučovanie prebieha v popoludňajších hodinách, čím sa škola radí medzi organizácie, ktoré v najväčšej miere vyplňajú voľný čas detí a mládeže.

Školské kluby detí

výchovno-vzdelávacia činnosť klubu detí, ktorú vykonávajú vychovávateľky je zameraná na uspokojovanie záujmov žiakov a ich prípravu na vyučovanie. Prevalu tvoria činnosti oddychového, rekreačného a záujmového charakteru, pomocou ktorého je zabezpečovaná spojitosť medzi školou a rodinou.

Mestský športový klub

Je spoločnosť s ručením obmedzeným, ktorá vznikla v roku 2003. V súčasnosti zastrešuje 18 športových klubov pôsobiacich v meste Žiar nad Hronom (atletika, basketbal, cyklistika, futbal, hokej, karate, kulturistika, moderná gymnastika, plávanie, rekreačná telesná výchova a šport, stolný tenis, šach, športová streľba, tenis, thajský box, turistika KVR – vodáci, volejbal). Členská základňa Mestského športového klubu v Žiari nad Hronom má 1447

členov, z ktorých **1016** členov predstavovala mládež. Tento fakt svedčí o tom, že aj mestský športový klub má svoje opodstatnenie v rámci rôznych športových pravidelných i nepravidelných aktivít organizovaných pre deti a mládež. Šport má pozitívny vplyv na zdravie človeka, na rozvoj osobnosti, má výchovné aspekty, ovplyvňuje morálno – vôľové vlastnosti, odstraňuje národnostné, sociálne i náboženské rozdiely.

Pohronské osvetové stredisko

poslaním POS v Žiari nad Hronom a jeho organizačnej súčasti – pracoviska v Banskej Štiavnici je na základe dobrovoľnosti, záujmu a tvorivej schopnosti ľudí prispievať k rozvoju ich osobnosti a utváraniu kultúrneho spôsobu života v podmienkach miest a obcí v územnom obvode okresov Banská Štiavnica, Žarnovica a Žiar nad Hronom. Osvetové stredisko zvyšuje všeobecnú kultúrnu a vzdelanostnú úroveň ľudí prostredníctvom informácií a poznatkov z kultúry, vedy a techniky, prehľbuje vzťah k vlastnému štátu, ku kultúrnej identite národa, národnostných menšín a etnických skupín a k starostlivosti o životné prostredie. Vychováva umením a k umeniu, vyhľadáva, ochraňuje, uchováva a sprístupňuje ľudové tradície s dôrazom na tradičnú a ľudovú kultúru, tvorivo ich rozvíja a využíva. Napomáha prevencii protispoločenských javov a drogových závislostí, umožňuje ľuďom naplňať ich voľný čas kultúrnymi aktivitami. Osvetové stredisko spolupracuje s miestnymi a regionálnymi inštitúciami pri rozvíjaní kultúrno – vzdelávacích aktivít v regióne pôsobenia.

Mestské kultúrne centrum

je vyššia inštitúcia otvárajúca pre deti a mládež nové možnosti. Prostredníctvom rôznych podujatí zabezpečuje uplatnenie detí po ukončení základnej školy, aby naďalej napredovali pri realizácii svojich záujmov, a to prostredníctvom najmä Klubu mladých, ktorý zastrešuje všetky záujmové útvary mestského kultúrneho centra. Podporuje rôzne komerčné i nekomerčné aktivity.

Pedagogicko-psychologická poradňa

Základným predmetom činnosti Pedagogicko-psychologickej poradne v Žiari nad Hronom je poskytovať komplexnú interdisciplinárnu, odbornú, psychologickú, špeciálne – pedagogickú a preventívnu starostlivosť deťom a mládeži od 3 rokov až do ukončenia ich prípravy na povolanie. V rámci svojej činnosti poskytuje poradenské služby aj zákonným zástupcom v oblasti optimalizácie osobnostného, vzdelávacieho a profesijného vývinu ich detí.

Orientuje sa na včasné podchytenie, reedukačné, poradenské a terapeutické korigovanie rizikových prejavov detí a venuje zvýšenú pozornosť primárnej prevencii. Pri výkone svojej činnosti úzko spolupracuje s pedagógmi MŠ, ZŠ, rodičmi detí, lekármi, políciou a inými odborníkmi.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny

Je orgánom štátnej správy, ktorý poskytuje pomoc deťom a rodinám. Vykonáva opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a zabezpečuje dieťaťu ochranu a starostlivosť, ktorá je nevyhnutná pre jeho blaho a ochranu jeho právom chránených záujmov, pri rešpektovaní jeho práv priznaných medzinárodným dohovorom s prihliadnutím na práva a povinnosti jeho rodičov, osvojiteľov, poručníka, opatrovníka a osoby, ktorej súd zveril

dieťa do osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Činnosť odboru je tiež zameraná na preventívnu, výchovnú a poradenskú prácu s rodinou.

Cieľom vykonávania opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately je predchádzanie vzniku krízových situácií v rodinách a tým zabezpečenie vhodného rodinného prostredia pre vývoj mal. detí.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva

Prostredníctvom edukačno-výchovných skupinových aktivít (besedy, prednášky) vykonávaných v predškolských zariadeniach a v školách všetkých typov, tlačených zdravotno-výchovných materiálov, osobných konzultácií a informácií uverejňovaných v regionálnych periodikách i na webovej stránke (www.ruvzzh.sk), poskytuje vedecky overené informácie z oblasti podpory a rozvoja zdravia s cieľom poskytnúť komplex poznatkov umožňujúcich správnu, zodpovednú a užitočnú voľbu pozitívne ovplyvňujúcu zdravie mládeže.

Okresné riaditeľstvo policajného zboru

zabezpečuje v rámci svojej činnosti rôzne aktivity zamerané predovšetkým na prevenciu kriminality detí a mládeže, trestno - právnu zodpovednosť mládeže, drogovú problematiku a prevenciu viktimácie. Všetky aktivity sú koncipované tak, aby sa účastníkom zvyšovalo ich právne vedomie a uvedomovali si zodpovednosť za svoje konanie. Dôležitou aktivitou je realizácia projektu „Policajt môj kamarát“ v spolupráci s Centrom voľného času. Okrem iného zabezpečuje priamy kontakt s deťmi a mládežou formou besied, prednášok a organizovaním prezentačného podujatia s ukázkami činnosti jednotlivých zložiek polície.

Mimovládne organizácie

Na území mesta Žiar nad Hronom pracujú s deťmi a mládežou aj mimovládne organizácie, ktorých poslaním je výchova a vzdelávanie detí a mládeže, podpora a rozvoj vzdelávania, pomoc škole, poradenská činnosť a pod. Sú to napríklad občianske združenia Cesty nádeje, TS Victória, Mosty, Materské centrum Mravenisko, rovnako sa do práce s deťmi a mládežou zapája aj nadácia Škola dokorán, Domov sociálnych služieb Doména, a iné.

Mesto Žiar nad Hronom sa môže pri naplňaní koncepcie a stanovených priorít plne spoliehať na uvedené školské i mimoškolské organizácie. Medzi nimi je citeľný pokrok v spolupráci pri vytváraní podmienok deťom a mládeži. V meste majú školy a školské zariadenia právnu subjektivitu, preto im vznikajú širšie možnosti pôsobenia. Vytvárajú podmienky pre rozvoj kvality vzdelávania, pre starostlivosť o deti so špeciálno-pedagogickými potrebami, projektov podporujúcich zdravie, osobnostný rast (projekt „Infovek“ – zabezpečuje počítačovú gramotnosť detí a voľný prístup k internetu, projekt „Erin“ pre nadané deti, projekt „Otvorená škola“, projekt ProTech, na ktorom participujú aj spoločnosti Žiarskeho priemyselného parku, Projekt Zdravý úsmev pre žiakov MŠ a ZŠ.

2. Strategická časť koncepcie

Politika vo vzťahu k deťom a mládeži predstavuje vytváranie podmienok na formovanie mladých ľudí na osobnosti samostatné, schopné voľby, kontroly, solidárne a v nemalej miere aj zodpovedné a angažované. Takýto proces však nie je samozrejímavý a k správne smerovaniu mladého človeka je potrebné správne vedenie a podpora. Pôsobenie na mladú generáciu preto treba realizovať v spolupráci s organizáciami pracujúcimi v prospech detí a mládeže. Obce a mestá je nevyhnutné pokladať za základný článok pri naplňaní systému komunálnej politiky a vytváraní podmienok na aktivity vo voľnom čase v spolupráci so štátnymi a neštátnymi organizáciami, na zaistenie participácie detí a mládeže.

Mesto Žiar nad Hronom buduje moderný vzťah so svojimi potencionálnymi partnermi alebo nástupcami v budúcom kultúrnom a občianskom živote. Je to mládež do 26 rokov.

Strategická časť koncepcie vychádza z niekoľkých princípov vo vzťahu k deťom a mládeži pre dosiahnutie jednotného systému v praxi. V súlade s medzirezortným charakterom koncepcie boli navrhnuté **hlavné ciele**:

- Zamerať pozornosť mladých ľudí na potrebu boja proti násiliu vo vzťahu k deťom a mládeži a na výchovu v rodine.
- Zjednotiť vzdelávací rozmer z dlhodobej perspektívy so zreteľom na ambície mladých ľudí.
- Podporovať rozvoj neformálneho vzdelávania mládeže.
- Presadzovať nadobúdanie samostatnosti ako zmysel pre zodpovednosť a povinnosť, hlavne prostredníctvom mládežníckej dobrovoľníckej práce.
- Vytvárať podmienky umožňujúce aktívnu participáciu mladých ľudí na rozhodnutiach, ktoré sa ich týkajú a podporovať ich, aby sa zapájali do spoločenského života.
- Podporovať detské a mládežnícke organizácie ako rozhodujúci priestor pre ich zmysluplné využívanie voľného času.
- Podporovať vytváranie mládežníckych parlamentov, miestnej rady mládeže, vytvárať podmienky pre ich spoluprácu s miestnou samosprávou.
- Poskytovať mládeži primerané informácie pre podporu a rozvoj zdravia

Koncepcia práce s mládežou v meste Žiar nad Hronom bude realizovaná prostredníctvom **Akčného plánu** a konkrétnych úloh, ktoré zaručia pravidelnú kontrolu a vyhodnocovanie jej plnenia.

Mesto Žiar nad Hronom je gestorm akčného plánu Koncepcie práce s mládežou.

2.1 Rodina a výchova

Cieľ

*Zamerat' pozornosť mladých ľudí na potrebu boja proti násiliu
vo vzťahu k deťom a mládeži a na výchovu v rodine*

Rodina je dominantným výchovným prostredím dieťaťa. Rodinná výchova je odrazom rodinných vzťahov, ktoré sa utvárajú na základe osobnostných a hodnotových kvalít rodičov a ich vzájomnej komunikácie, ako aj sociálno – ekonomickej situácie a spoločenského vývoja. Ekonomický vývoj sa totiž premieťa do životnej úrovne rodiny, ktorá je v prípade výrazného ekonomického poklesu frustrovaná a stresovaná, čo sa odráža aj v správaní a konaní ich detí. Správne vyvážená rodina je dobrým príkladom pre svoje deti, ktoré sa necítia v živote ohrozené, a tak sa deti a mládež môžu venovať rozvíjaniu svojich záujmov. Preto je potrebné posilňovať význam rodiny a jej funkcie v živote mladého človeka, aby sa v budúcnosti stal aj on zodpovedným rodičom.

Úlohy:

- 2.1.1 Vytvárať priestor pre spoločné podujatia pre rodičov a deti, pripravované školskými organizáciami i rodičovskou verejnosťou.

Zodpovední: školy a školské zariadenia v meste, POS, MsKC, Mestský športový klub, Mimovládne organizácie pôsobiace v meste

- 2.1.2 Budovať vzájomnú dôveru medzi dospelými a mladými v reťazci učiteľ – žiak – rodič, budovať dobré medziľudské vzťahy podmienené aj efektívnou komunikáciou.

Zodpovední : školy a školské zariadenia v meste

- 2.1.3 Zintenzívniť terénnu sociálnu prácu a pripraviť správu o stave sociálne slabších rodín z pohľadu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Zodpovední : odbor starostlivosti o obyvateľa MsÚ, ÚPSVR.

- 2.1.4 Vytvárať podmienky pre realizáciu projektu Otvorená škola orientovanú na aktivity rodičov a starých rodičov.

Zodpovední : školy a školské zariadenia v meste.

- 2.1.5 Podporovať projekty a spoluprácu detí a rodičov na prevencii drogových závislostí, na výchove k rodičovstvu.

Zodpovední : školy a školské zariadenia v meste, Polícia, POS, Mestský športový klub, RÚVZ– oddelenie výchovy k zdraviu

2.2 Vzdelávanie a výchova

Cieľ

1. Zjednotiť vzdelávací rozmer z dlhodobej perspektívy so zreteľom na ambície mladých ľudí

Zmeny, ktoré prebiehajú v súčasnosti v našej spoločnosti na jednej strane uľahčujú prístup každého človeka k informáciám, no na druhej strane zvýšili požiadavky na prispôsobenie zručnosti a pracovných postupov. Z technickej spoločnosti sa naša spoločnosť mení na učiacu sa spoločnosť. V Slovenskej republike je takmer 100% gramotnosť obyvateľstva. Vzdelávací systém umožňuje získať rôzne stupne vzdelania, ktoré poskytujú základné, stredné a vysoké školy. Dôležitý je však systém, ako deti získavajú potrebné informácie a vedomosti. V dnešnej dobe je preto potrebné používať také výchovné a vyučovacie metódy, ktoré sústreďujú pozornosť na deti a mladých ľudí. Pedagogický zamestnanec už prestáva byť aktérom tohto procesu a jeho hlavnou úlohou je viesť deti a mládež k najvhodnejšej ceste a pomáhať im hodnotiť vlastný rast. Tento proces sa deje v rámci formálneho vzdelávania. Vo výchovno – vzdelávacom procese hrá však neodmysliteľnú súčasť aj neformálne vzdelávanie. Ide o vzdelávanie na báze dobrovoľnosti mimo formálneho inštitucionálneho systému, ktorého cieľom je stimulovať deti a mládež k skvalitneniu ich zručností, schopností, vlastného rastu v oblasti občianskej a sociálnej participácie.

Úlohy:

- 2.2.1 Inovovať výchovno–vzdelávací proces vyučovacími postupmi a metódami, ktoré prepájajú učenie so životom a rozvíjaním kompetencie žiakov, ako napríklad: zážitkové učenie, projektové učenie či kooperatívne učenie.

Zodpovední : školy a školské zariadenia v meste

- 2.2.2 Vytvárať, overovať a zavádzať do praxe moderné prvky, programy výchovy a vzdelávania detí z menej podnetného sociálneho prostredia.

Zodpovední : školy a školské zariadenia v meste, Pedagogicko-psychologická poradňa, POS, Polícia.

- 2.2.3 Vytvárať vhodné podmienky na rozvoj nadaných detí predovšetkým v prírodovedných disciplínach a informačných technológiách.

Zodpovední : školy a školské zariadenia v meste.

- 2.2.4 Venovať zvýšenú pozornosť integrácií detí a mládeže so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami do bežných škôl a tried, vytvoriť im podmienky pre bezbariérový prístup.

Zodpovední : školy a školské zariadenia v meste, Pedagogicko-psychologická poradňa, ÚPSVR.

2.2.5 Vytvoriť podmienky pre zlepšenie komunikácie škôl a zamestnávateľov a zosúladienie ponuky škôl a dopytu zamestnávateľov.

Zodpovední : základné a stredné školy a školské zariadenia v meste, Pedagogicko-psychologická poradňa, ÚPSVR.

2.2.6 Zvyšovať efektívnosť uplatňovania sa mladých ľudí na trhu práce v našom regióne zabezpečením podmienok pre príchod nových investorov.

Zodpovední : ÚPSVR v Žiari nad Hronom

Cieľ

2. Podporovať rozvoj neformálneho vzdelávania mládeže
--

Úlohy:

2.2.7 Finančne podporovať detské a mládežnícke združenia, ktoré sa aktívne venujú neformálnemu vzdelávaniu.

Zodpovední : základné a stredné školy a školské zariadenia v meste, MVO

2.2.8 Podporiť odbornú prípravu zamestnancov pracujúcich s mládežou a zapojiť školy do procesu neformálneho vzdelávania.

Zodpovední : základné a stredné školy a školské zariadenia v meste, MVO

2.2.9 Podporovať postavenie a funkciu všetkých mimoškolských a poradenských inštitúcií a služieb v meste.

Zodpovední: mesto Žiar nad Hronom

2.2.10 Vychovávať mladých ľudí k správnej sociálnej orientácii v prostredí rodiny, prostredníctvom rovesníckych skupín, médií a k podpore činností, súvisiacich s integrovanou starostlivosťou o rozvoj kvality životného prostredia.

Zodpovední : základné a stredné školy a školské zariadenia v meste, Pedagogicko-psychologická poradňa , POS, MVO

2.3 Práca, príprava na budúce povolanie a sociálna integrácia

Cieľ

Zabezpečiť súlad medzi spoločenskými, individuálnymi a hospodárskymi potrebami ako i požiadavkami na odbornú prípravu mládeže podľa potrieb trhu práce

Sprievodným javom procesu transformácie slovenskej ekonomiky po roku 1989 bolo narastanie nezamestnanosti. Problémy, ktoré majú mladí ľudia so získaním zamestnania, patria k najzávažnejším problémom vývoja. Nízky potenciál tvorby pracovných miest je vážnou príčinou vysokej nezamestnanosti mladých ľudí. Absolventi škôl sa s problémami uplatňujú na trhu práce, pretože často nespĺňajú kvalifikačné predpoklady zamestnávateľov na výkon povolania. Ich umiestnenie na trhu práce je možné prostredníctvom podpory flexibilných foriem zamestnávania.

Úlohy:

- 2.3.1 Vytvoriť systém pravidelných stretnutí škôl s inštitúciami trhu práce s cieľom zabezpečiť vzájomnú informovanosť a efektívnu komunikáciu.

Zodpovední : základné a stredné školy, ÚPSVR

- 2.3.2 Vytvárať špeciálne programy na odstránenie bariér vstupu na trh práce, a to jazykových, rasových či zdravotných.

Zodpovední : ÚPSVR, stredné školy

- 2.3.3 Spolupracovať pri profesijnej orientácii detí a mládeže s Pedagogicko – psychologickou poradňou a spolupodieľať sa na podujatí Servis profesijných informácií pre žiakov 8. a 9. ročníkov ZŠ

Zodpovední : základné a stredné školy, Pedagogicko- psychologická poradňa

- 2.3.4 Vytvárať priaznivé podmienky na efektívnu komunikáciu základných škôl so strednými školami a odbornými učilišťami.

Zodpovední : Školský úrad, základné a stredné školy

- 2.3.5 Podporiť projekty zapájajúce mladých nezamestnaných do dobrovoľníckej práce – ako forma ďalšieho vzdelávania a sociálnej integrácie.

Zodpovední : ÚPSVR.

2.4 Životný štýl a lepšie pochopenie mládeže

Cieľ

Podporovať detské a mládežnícke organizácie ako rozhodujúci priestor pre ich zmysluplné využívanie voľného času

Životný štýl v živote dieťaťa a mladého človeka je priebežne sa meniacou výslednicou pôsobenia a akceptovania hodnôt a činností podľa vzoru osobností, ktoré sú pre neho prirodzenou autoritou. Najvýraznejšie sa osobitosť životného štýlu u detí a mládeže prejavuje v aktivitách vykonávaných vo voľnom čase, v motivácii a prístupe ku vzdelaniu, k vlastnému zdraviu. Voľný čas, ktorý by mal byť priestorom na rozvoj a kultiváciu osobnosti, u značnej časti mladých ľudí sa stáva priestorom podmieňujúcim vznik rôznych sociálno – patologických javov. Preto ak spoločnosť zabezpečí kvalitné využívanie voľného času detí a mládeže, urýchli tým rozvoj všeobecných a špecifických schopností mladej generácie a potlačí tak rozvoj negatívnych sociálnych javov.

Úlohy:

- 2.4.1 Vytvárať priestor pre prácu detských a mládežníckych organizácií pri realizácii voľnočasových aktivít.

Zodpovední : základné a stredné školy a školské zariadenia v meste, POS, MsKC,

- 2.4.2 Zabezpečiť besedy a iné aktivity na školách, školských zariadeniach so zameraním na oblasť prevencie a všetky formy diskriminácie, rasizmu, xenofóbie a antisemitizmu.

Zodpovední : základné a stredné školy a školské zariadenia v meste, Pedagogicko-psychologická poradňa , POS, Polícia.

- 2.4.3 Poskytovať kultúrne a športové zariadenia inštitúciám pracujúcim s deťmi a mládežou vo voľnom čase bezplatne.

Zodpovední : základné a stredné školy v meste, POS, MsKC.

- 2.4.4 Podporovať projekty zamerané na zdravý životný štýl na školách ako Zdravý úsmev, Škola podporujúca zdravie a pod.

Zodpovední : základné školy a školské zariadenia v meste, RÚVZ.

- 2.4.5 Nadalej rozvíjať kultúrno-osvetovú činnosť s akcentom na zdravotnú a environmentálnu výchovu.

Zodpovední : základné a stredné školy v meste, POS, MsKC, RÚVZ.

- 2.4.6 Podporovať nízkoprahové aktivity (komplex služieb a voľnočasových aktivít vo voľne prístupnom neorganizovanom priestore), ktoré poskytujú podmienky pre pasívne trávenie voľného času mladých ľudí, ktorí nemôžu alebo nechcú byť organizovaní v nejakom spolku, krúžku ale napriek tomu chcú rásť.

Zodpovední : základné a stredné školy v meste, školské zariadenia, POS

- 2.4.7 Vychovávať mladých ľudí k správnej voľbe smerujúcej k podpore a rozvoju zdravia.

Zodpovední: Regionálny úrad verejného zdravotníctva
– oddelenie výchovy k zdraviu

2.5 Občianska a politická participácia

Ciele

Vytvárať podmienky umožňujúce aktívnu participáciu mladých ľudí na rozhodnutiach, ktoré sa ich týkajú a podporovať ich, aby sa zapájali do spoločenského života

Podporovať vytvorenie mládežníckeho parlamentu a vytvárať podmienky pre jeho spoluprácu s miestnou samosprávou

Na prelome storočí sa mládež stala reálnym subjektom spoločenských zmien, ktorý v 21. storočí dovŕši humanizačné premeny technickej civilizácie. Súčasný trend reflektuje na podporu občianskych hnutí zameraných na občianske a politické práva detí a mládeže, ktoré sa však ešte všeobecne nerešpektujú v zákonoch ani kultúre spoločenského života. Veľkým problémom v tejto oblasti je nízka organizovanosť detí a mládeže v detských a mládežníckych združeniach. Nízky záujem o členstvo v nich spôsobuje súčinnosť viacerých faktorov. Inštitúciami uplatňujúcimi občiansku participáciu v regiónoch sú krajské regionálne rady mládeže, školské mládežnícke rady či mládežnícke parlamenty.

Úlohy:

- 2.5.1 Iniciovať vznik žiackych a mládežníckych školských parlamentov na jednotlivých školách, podporovať a zefektívňovať ich prácu v rámci jednotlivých škôl i v rámci mesta Žiar nad Hronom.

Zodpovední : základné a stredné školy, ZUŠ, CVC, ŠKD

- 2.5.2 Vytvorenie Mestského mládežníckeho parlamentu.

Zodpovední: mesto Žiar nad Hronom

- 2.5.3 Podporovať rôzne formy účasti mladých ľudí na riešení problémov mesta, prizývanie mladých do verejných diskusií a účasť mládeže ako nositeľov nových podnetov a nápadov pre život v samospráve.

Zodpovední : základné, stredné školy a školské zariadenia v meste, MsKC

- 2.5.4 Podporovať a realizovať stretnutia mládeže s volenými predstaviteľmi mesta Žiar nad Hronom.

Zodpovední : základné, stredné školy a školské zariadenia v meste.

- 2.5.5 Podporiť agitačné informačné kampane pre mládež.

Zodpovední: mesto Žiar nad Hronom.

2.6 Mobilita mládeže a Európska integrácia

Cieľ

Presadzovať nadobúdanie samostatnosti ako zmysel pre zodpovednosť a povinnosť, hlavne prostredníctvom mládežníckej dobrovoľníckej práce, so zreteľom na ambície mladých ľudí na miestnej, regionálnej i medzinárodnej úrovni

Medzinárodná spolupráca predstavuje jeden z nových rozmerov práce s deťmi a mládežou. Ponúka príležitosť na aktívnu účasť mladých ľudí na budovaní svetovej spoločnosti tretieho tisícročia. Situáciu v Slovenskej republike komplikuje niekoľko faktorov, ako informovanosť a najmä postoj verejnosti. Tradícia v organizovaní medzinárodných mládežníckych aktivít je stále viac vítaná v oblasti jazykového vzdelávania, štúdiá, pracovných stáží a projektov na rozširovanie potenciálu v zamestnanosti mladých ľudí. Význam medzinárodného rozmeru miestnej práce s mládežou sa odzrkadľuje v možnosti výmeny informácií, dobrej praxe, plánovania a realizácie projektov. Hlavný význam však spočíva vo výchove k solidarite, spolupráci a tolerancii medzi mladými ľuďmi v Európe a podpora inovácií, samostatnosti a zodpovednosti mládeže.

Úlohy:

- 2.6.1 Vytvárať u detí a mládeže povedomie rôznorodosti a mnohotvárnosti kultúr ako aj vzájomnej tolerancie kultúr sveta.

Zodpovední : základné a stredné školy v meste, školské zariadenia, POS, MsKC

- 2.6.2 Podporovať činnosť profesionálnych i dobrovoľných pracovníkov s mládežou, zameranú na oblasť prípravy skupín mládeže, na realizáciu mobilitných aktivít.

Zodpovední : stredné školy v meste, školské zariadenia.

- 2.6.3 Poskytnúť šancu na mobilitu mladých ľudí s nedostatkom príležitostí, ako nezamestnaní, národnostné menšiny a pod.

Zodpovední : stredné školy v meste, Centrum voľného času

2.6.4 Vytvárať programy na sprístupnenie informácií o rôznych etnikách žijúcich na našom území ako aj ľudíach slovenskej národnosti, žijúcich v rôznych oblastiach Európy.

Zodpovední : MsKC, základné a stredné školy v meste, školské zariadenia, POS

2.6.5 Venovať pozornosť oboznámeniu detí s kultúrou a životom v európskych krajinách a zatriktívniť výučbu cudzích jazykov.

Zodpovední : základné a stredné školy v meste, školské zariadenia, POS, MsKC

2.6.6 Zriadiť na území mesta Žiar nad Hronom Informačné centrum mládeže ako zdroj poskytovania všestranných informácií študentom, zamestnanej i nezamestnanej mládeži.

Zodpovední : Centrum voľného času

Z á v e r

Základné princípy vo vzťahu k deťom a mládeži, z ktorých **Akčný plán** vychádza a podporuje, rešpektujú systémové zmeny v nazeraní na postavenie detí a mládeže v demokratickej spoločnosti. Sú to tieto princípy:

- „Deti a mládež v zmysle štátnej politiky sú spoločenskou skupinou (predbežne vymedzenou vekom do 26 rokov, vekové rozpätie sa definitívne upraví osobitým zákonom), ktorá sa postupne začleňuje do spoločenského, politického a hospodárskeho života spoločnosti.
- V zmysle dohovoru o právach dieťaťa každému dieťaťu a mladému človeku patria rovnaké práva, a to bez akéhokoľvek rozlišovania rasy, farby pleti, pohlavia, veku, príslušnosti k etniku, náboženského, politického alebo iného zmýšľania, sociálneho pôvodu, majetku, rodu alebo iného postavenia.
- Dieťa má nárok na rodinu, osobitú starostlivosť a pomoc. Dieťa musí byť pripravované žiť v spoločnosti vlastným životom a vychovávané v duchu ideálov vyhlásených v Charte spojených národov, a to najmä v duchu mieru, dôstojnosti, znášanlivosti, slobody, rovnosti a solidarity.
- Vlastná zodpovednosť mládeže za svoj život a budúcnosť je vyjadrením jej bytostnej potreby dozrievať činnosťou a participáciou na riešení celospoločenských problémov. Rešpektovanie zodpovednosti mládeže za samu seba zdôvodňuje uplatňovanie princípu solidarity v štátnej politike, čo prispieva k aktivizácii mládeže.“

Vypracovaná koncepcia s akčným plánom úloh je materiál vychádzajúci z praxe všetkých zúčastnených zástupcov školských i mimoškolských organizácií. Je to vhodný príklad participácie, ktorej výsledky navrhujeme raz ročne vyhodnotiť pri osobnom konzultačnom stretnutí všetkých zainteresovaných strán.

Navrhovaná koncepcia má charakter otvoreného dokumentu, ktorý bude možné podľa potrieb dopĺňať.

Použité materiály pre spracovanie návrhu Konceptie práce s mládežou v meste Žiar nad Hronom v rokoch 2008 - 2013

- Konceptia štátnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži do roku 2007
- Implementácia Európskeho paktu mládeže na podmienky SR a jej začlenenie do stratégie konkurencieschopnosti Slovenskej republiky do roku 2010.
- Biela kniha – nový impulz pre európsku mládež
- Európska charta o participácii mladých ľudí na živote obcí a regiónov
- Európska charta informácií pre mládež
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Žiar nad Hronom
- Štatistické údaje evidencie obyvateľstva pri MsÚ v Žiari nad Hronom
- Akčné plány jednotlivých základných a stredných škôl pôsobiacich v meste Žiar nad Hronom
- Akčné plány jednotlivých mimoškolských organizácií pracujúcich s deťmi a mládežou v meste Žiar nad Hronom.